

Зміст

1.	Основні підсумки діяльності КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» у 2018 році	стор. 1 - 4
2.	Робота з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини.....	стор. 4 - 12
2.1	Робота з фондом фольклорних записів.....	стор. 5 - 6
2.2	Збирацько-дослідницька робота.....	стор. 6 - 7
2.3	Робота над Переліком елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області.....	стор. 7 - 9
2.4	Висвітлення роботи лабораторії на сайті КЗ «ООМЦКМ», публікації фольклорно-етнографічних матеріалів.....	стор. 9
2.5	Популяризація нематеріальної культурної спадщини у рамках наукових, розважально-просвітницьких заходів та у ЗМІ.....	стор. 9 - 12
3.	Культурно-дозвіллєва та творча діяльність.....	стор. 12 - 28
3.1	Організація масово-видовищних та культурно-мистецьких заходів	стор. 12 - 19
3.2	Соціокультурні проекти.....	стор. 19 - 22
3.3	Розвиток співробітництва у сфері культури із громадськими організаціями національних меншин та підтримка міжнародних культурних взаємовідносин.....	стор. 22 - 24
3.4	Участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких проектах	стор. 24 - 28
3.5	Діяльність творчих колективів центру.....	стор. 28
4.	Виставкова діяльність.....	стор. 28 - 32
4.1	Виставки щодо популяризації та розвитку традиційних мистецтв.....	стор. 29
4.2	Виставки з популяризації та презентації творчості митців прикладного, образотворчого, сучасного мистецтва та фотографії.....	стор. 29 - 31
4.3	Виставки дитячої творчості.....	стор. 31 - 32
5.	Організаційно-методична діяльність. Збереження і розвиток народної творчості	стор. 32 - 42
5.1	Методична та практична допомога закладам культури та працівникам закладів культури області.....	стор. 32 - 40
5.2	Збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва.....	стор. 40 - 42
6.	Інформаційно-видавнича діяльність.....	стор. 42 - 46
6.1	Інформаційно-видавнича робота та формування довідково-інформаційного фонду.....	стор. 42 - 45
6.2	Медійне забезпечення діяльності КЗ «ООМЦКМ».....	стор. 45 - 46

1. Основні підсумки діяльності КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» у 2018 році

Комунальний заклад «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА» (ООМЦКМ) – обласний культурно-дозвіллевий та науково-методичний заклад по відродженню, збереженню і розвитку народної творчості, аматорського та професійного мистецтва, координації діяльності осередків культури області незалежно від форм власності, створений згідно із рішенням Харківської обласної ради від 23 грудня 2010 року № 61-IV.

Штат центру укомплектовано кваліфікованими кадрами, що мають вищу освіту відповідного напрямку. Крім того, у центрі працюють: 6 кандидатів наук, мають почесні звання: Заслужений артист України – 4 особи, Заслужений майстер народної творчості України – 2 особи та Заслужений діяч мистецтв України – 1 особа. Структура закладу та розподіл обов'язків між заступниками директора погоджено та затверджено в Управлінні культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації. У 2018 році штатна чисельність працівників складала 84 одиниці.

У травні 2018 року зареєстровано колективний договір між працівниками та адміністрацією ООМЦКМ.

Укладання та розірвання трудових договорів з працівниками закладу здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства України. Відповідно до графіку відпусток на 2018 рік щорічними основними та додатковими відпустками (згідно з колективним договором) скористалось 100% працівників, до основної щорічної відпустки виплачувалась матеріальна допомога у розмірі посадового окладу. Директором також використані відпустки згідно з графіком, погодженим головою Харківської обласної ради.

Забезпечувалось раціональне та ефективне цільове використання бюджетних коштів, що передбачені для утримання закладу. Вживались заходи щодо своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати, недопущення утворення заборгованості. Своєчасно та в повному обсязі сплачувалися передбачені законодавством податки, збори та інші обов'язкові платежі, надавались до обласної ради копії штатного розпису, фінансові і бухгалтерські щоквартальні звіти та облікову політику закладу.

Постійно приділялась увага дотриманню правил техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежного захисту та охороні навколишнього середовища, проводились інструктажі (навчання) з питань охорони праці працівників закладу по недопущенню нещасних випадків.

В рамках реалізації державної та регіональної політики, спрямованої на відродження, збереження, розвиток і популяризацію традиційної народної

культури, всіх видів і жанрів аматорського мистецтва ООМЦКМ особливе значення надає збереженню та оптимізації мережі закладів культури, поліпшенню взаємодії з місцевими органами влади, розвитку культурного потенціалу районів.

У 2018 році діяльність центру була зосереджена на виконанні основних завдань «Стратегії розвитку КЗ «ООМЦКМ» на 2018-2022 роки», а саме:

- підтримка аматорських творчих колективів області, підвищення їх виконавської майстерності, розвиток всіх жанрів народного мистецтва;
- збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва шляхом проведення на високому художньому та організаційному рівні видовищних культурно-масових заходів: міжнародних, всеукраїнських та обласних фестивалів, конкурсів, фольклорно-етнографічних свят, ярмарків, концертів, творчих звітів тощо;
- пропаганда творчого доробку художників і майстрів народної творчості Харківщини шляхом організації виставок образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, фотомистецтва, живопису, скульптури та ін.;
- вивчення та аналіз існуючого рівня організації методичної роботи в клубних закладах області, надання ефективної методичної та практичної допомоги працівникам закладів культури області; підвищення кваліфікації працівників закладів культури, їх інформаційно-методичне забезпечення;
- впровадження інноваційних технологій та соціально-культурних проектів.

Співробітники центру активно брали участь в організації, підготовці та проведенні обласних фестивалів, конкурсів, культурно-мистецьких та освітніх заходах. Проведено науково-практичну конференцію «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій», підготовлено та надруковано збірку матеріалів за підсумками науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій», альбом «Традиційне народне вбрання Харківщини», буклет за підсумками обласного конкурсу «Слобожанський сувенір».

Протягом року фахівці ООМЦКМ долучились до Всеукраїнських мистецьких заходів:

- Всеукраїнський фестиваль вертепів «Вертеп-Фест-2018»;
- Всеукраїнська акція єднання «Україна моя вишивана»;
- культурно-мистецький захід «День вишиванки»;
- Всеукраїнський експо-проект «Мистецькі жнива – 2018».

У 2018 році ООМЦКМ відсвяткував своє 80-річчя. В рамках святкувань відбулися наступні заходи:

- виставка митців України за підсумками конкурсу «Ненька»;
- урочистості до 80-річчя Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва та гала-концерт переможців і учасників обласного огляду-конкурсу аматорів народного мистецтва Харківської області «Слобожанські передзвони-2018».

Під час концерту голова обласної ради Сергій Чернов подякував колективу Центру «за натхненну працю задля збереження культурної спадщини, за прищеплення молоді мистецького смаку та любові до народних традицій» і вручив нагороди:

- почесною відзнакою «Слобожанська слава» нагороджена Людмила Омельченко, директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва;
- грамотою Харківської обласної ради – Аеліта Доброштан, начальник юридично-кадрового відділу Центру та Олена Поршнева, начальник фінансово-економічного відділу Центру;
- годинником голови обласної ради – Олександр Кіпран, заступник директора Центру.

Заступник голови ХОДА Анатолій Бабічев вручив нагороди Обласної державної адміністрації співробітникам Центру:

- почесною грамотою нагороджена завідувачий лабораторією досліджень нематеріальної культурної спадщини Світлана Коновалова;
- подякою голови Харківської обласної державної адміністрації – завідувачий відділом з медіа-комунікаційного забезпечення Вікторія Шевченко;
- почесною грамотою Управління культури і туризму – провідний методист відділу з методичної роботи Галина Гейко та завідувачий відділом з інвестицій та соціально-культурного розвитку Ольга Свиридова.

Начальник відділу регіональної політики Управління стратегічного планування та розвитку Міністерства культури України Оксана Іонова зачитала вітальну адресу Міністра культури України Євгена Нищука і вручила колективу Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва Подяку Міністерства культури України.

У 2018 році ООМЦКМ було включено до програми візиту представників видання «Financial Times», до програми X молодіжного форуму асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР) «Збереження природної, історичної та культурної спадщини прикордонного регіону».

За звітний період центром проведено понад 650 різноманітних культурно-просвітницьких та мистецьких заходів: обласні фестивалі, конкурси, соціокультурні проекти, виставки декоративно-прикладного та

образотворчого мистецтва, заходи, приурочені до державних свят та пам'ятних дат, інтерактивні шоу-програми, лекції з мистецтвознавства, кінопокази, творчі зустрічі з авторами виставок та відомими фахівцями галузі культури, екскурсії тощо. Заходи ООМЦКМ протягом 2018 року відвідало понад 83,0 тис. осіб, з яких понад 25,0 тис. діти.

2. Робота з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини

Відповідно до Наказу Міністерства культури України «Про уповноваження Українського центру культурних досліджень на науково-методичне забезпечення реалізації Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини» від 27.07.15 за № 548, доручення Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва в 2018 році активно продовжив роботу з виявлення, ідентифікації та збереження нематеріальної культурної спадщини, зокрема складання орієнтовного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини для внесення їх до відповідних списків національного, регіонального (обласного) та місцевого рівнів.

Робота у рамках проекту велася за такими основними напрямками:

- пошуково-дослідницька та архівна робота;
- консультації з активістами культури, представниками місцевого самоврядування та громадськими організаціями, розробка рекомендацій, координація локальних ініціатив;
- обробка пропозицій щодо фіксації елементів НКС та внесення їх до обласного переліку;
- адміністрування Переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області та розміщення відповідної інформації на сайті ООМЦКМ;
- організація та проведення заходів з популяризації нематеріальної культурної спадщини, підготовка та поширення інформаційних матеріалів.

У грудні 2018 року харків'янка Ірина Шегда стала переможницею Всеукраїнського відкритого конкурсу програм збереження і розвитку елементів нематеріальної культурної спадщини «Жива традиція». Конкурс, який цього року проводився вперше за ініціатииви Українського центру

культурних досліджень, мав на меті визначити кращі практики у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні.

Церемонії нагородження передували два етапи: технічний відбір та оцінка проектів експертною комісією. Загалом на розгляд організаторів надійшло 43 програми, серед яких були обрані три найкращі. Другу премію здобув проект «Традиційне харківське коцарство», підготовлений харківською майстринею Іриною Шегда спільно з фахівцями Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва.

Проект, присвячений відродженню та популяризації коцарства – ремесла виготовлення вовняного килима з довгим ворсом. Програма, окрім іншого, передбачає дослідницьку роботу в архівах і музейних фондах, започаткування навчальних курсів, розробку сувенірної продукції та організацію тематичних екскурсій.

2.1. Робота з фондом фольклорних записів

У 2018 році продовжилася активна робота зі створення Відкритого архіву Слобожанського фольклору, основу якого має скласти фонд експедиційних записів лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини та приватні збірки харківських фольклористів-збирачів. Метою створення цього інтернет-ресурсу є активізація науково-дослідної роботи в царині традиційної культури Слобожанщини та популяризація нематеріальної культурної спадщини регіону. Тривала робота з долучення приватних збірок харківських фольклористів до архіву лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини.

У вересні 2018 року проведені планові профілактичні роботи зі збереження бобінного фонду лабораторії: переоблік та аналіз стану збереженості носіїв, координація ремонту обладнання та вживання спеціальних заходів з попередження деградації магнітної плівки. За результатами контролю фонд перебуває у задовільному стані.

Триває розпочата 2016 року робота з впорядкування, опису та дигіталізації (оцифрування) рукописів, що зберігаються в лабораторії: щоденники експедицій, тексти та музичні нотації фольклорних творів, наукові статті, методичні рекомендації тощо. Станом на грудень 2018 року нараховується 600 оцифрованих аркушів, робота за цим напрямком продовжується. Оброблені матеріали розміщені у відкритому доступі в мережі інтернет:

<https://drive.google.com/drive/folders/0BL4F8csBt08SUpEVTdxN1cxR0U?usp=sharing>

У листопаді 2018 року співробітники долучилися до співпраці з Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології

ім. М.Т. Рильського Національної академії наук. Були підготовлені та надані аудіо- та фотоматеріали фольклорно-етнографічної експедиції «Стежками Слобожанщини», які були зібрані населеними пунктами Белгородської області (проживання етнічних українців) у 2006, 2011 та 2012 рр.

для розміщення у томі етнографічних матеріалів «Українці за межами України» фундаментального видання «Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів».

2.2 Збирацько-дослідницька робота

2018 року продовжилася діяльність в рамках проекту «Традиційне вбрання Слобожанщини», що передбачає створення каталогу слобожанського вбрання на основі зібрань районних музеїв та приватних колекцій: збирання, систематизація та опис візуальних матеріалів (відео, фото, малюнків), присвячених елементам слобожанського народного вбрання, розробка структури каталогу, підготовка викрійок та схем вишивки, написання супровідних тестових матеріалів. Проміжним результатом стало видання альбому «Традиційне народне вбрання Харківщини», презентація якого відбулася у листопаді 2018 року.

Протягом року в рамках створення альбому з метою фотографування та опису елементів традиційного костюму відвідано такі заклади культури Харківської області:

- Харківський історичний музей ім. М. Сумцова;
- Писарівський етнографічний музей під відкритим небом «Українська слобода» Золочівського району;
- Валківський краєзнавчий музей.

Проведена робота з опису та фотографування приватних колекцій В. Осипенко, М. Конононенко, О. Корнієнко, Т. Фоміної О. Бутенко, С. Тітаренко, Народного фольклорно-етнографічного колективу «Вербиченька» закладів культури Нововодолазького району. Загальна кількість описаних артефактів – близько 350 одиниць.

Фахівці центру взяли участь у фольклорній експедиції на Харківщині, яка організована НЦНК «Музей Івана Гончара» в рамках міжнародного проекту «Polyhrony». Це проект міжнародного культурного співробітництва Угорщини, України та Франції, головними завданнями якого є фіксація останньої живої пісенної традиції, впорядкування фольклорного архіву та інтеграція української культурної спадщини до сучасного світового контексту та використання з навчальними цілями. Зразки пісенного фольклору були записані у фольклорних гуртів с. Лиман (Зміївський район), с. Киселі (Первомайський район), смт. Кегичівка (Кегичівський район), с. Піски-Радківські (Борівський район), с. Вишнева (Балаклійський район), смт. Печеніги (Печенізький район), с. Гетьманівка (Шевченківський район), с. Писарівка (Золочівський район).

У звітній період спільно зі спеціалістами відділу з методичної роботи була завершена праця в рамках проекту «Народні танці України», ініційованого радою директорів ОЦНТ. Проект передбачає опис трьох-чотирьох народних танців, що побутують на території Харківської області, для подальшого включення до збірки, окрім того, збирацько-дослідницька робота проводилася у форматі накопичування фото, відеоматеріалів, записів репетицій та концертів фольклорних гуртів під час підготовки та проведення творчих звітів, концертів, фестивалів.

2.3. Робота над Переліком елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області

Лабораторія досліджень нематеріальної культурної спадщини – структурний підрозділ ООМЦКМ, на який покладені обов'язки з документування елементів нематеріальної культурної спадщини та адміністрування Переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області. Станом на грудень 2018 року в Переліку знаходиться 10 елементів НКС, які представляють різні прояви нематеріальної культурної спадщини області: ремесла, обряди, виконавські мистецтва, традиційна їжа. Інвентаризація триває дотепер.

Елементи, включені до Переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області

№ з/п	Назва елементу	Рік фіксації	Ареал поширення
1.	Ремесло в'язання віників сел. Лиман Зміївського району	2015	селище Лиман Зміївського району Харківської області

2.	Традиції приготування та споживання сала у смт. Вільшани Дергачівського району	2016	смт. Вільшани Дергачівського району Харківської області
3.	Традиції різдвяних свят с. Киселі Первомайського району	2016	с. Киселі Первомайського району Харківської області
4.	Ремесло лозоплетіння у Лозовій	2016	Лозівський район Харківської області
5.	Традиція виготовлення ляльки-мотанки в смт. Малинівка Чугуївського району	2016	смт Малинівка Чугуївського району
6.	Гончарство Валківського району Харківської області	2016	Валківський район Харківської області
7.	Традиційна народна медицина на Ізюмщині	2016	Ізюмський район Харківської області
8.	Традиційна страва «юшка у три риби» Балаклійського району Харківської області	2016	Балаклійський район Харківської області
9.	Традиція випікання короваю села Огіївки Сахновщинського району Харківської області	2017	село Огіївка Сахновщинського району Харківської області
10.	Традиційне харківське коцарство (ткання коца на разбеях)	2018	м. Харків

2018 року було опрацьовано та підготовано до внесення до реєстру елемент НКС «Традиційне харківське коцарство (ткання коца на разбеях)».

Коцарство – це виготовлення на вертикальному верстаті довговорсового вовняного килима-коца, де один ряд ворсових вузлів перемежається з декількома рядами «підткання» (поперечні рядки, що разом з основою створюють полотняний перетин та гладке ткання). Саме наявність смуги гладкого ткання (а не одного-двох рядків) між ворсовими рядами та довгий ворс виділяють коци в окремий вид махрових килимів. Унікальний коцарський промисел, центром якого наприкінці ХІХ сторіччя був Харків, до наших днів дожив лише у спогадах і вміннях поодиноких майстринь. В процесі обробки з перспективою включення до Переліку в першому кварталі 2019 року знаходяться наступні елементи:

- «Пісенно-обрядова традиція села Лиман Зміївського району»;
- «Будянський розпис».

Діяльність над оформленням згаданих елементів тривала протягом року

та передбачала роботу в середовищі носіїв, аналіз наукової літератури, консультації з експертами, підбір ілюстративних матеріалів тощо.

2.4. Висвітлення роботи лабораторії на сайті ООМЦКМ, публікації фольклорно-етнографічних матеріалів

Одним з пріоритетних напрямків роботи лабораторії – популяризація традиційної культури через різноманітні канали комунікації, зокрема Інтернет. У 2018 році рубрика лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини на сайті ООМЦКМ постійно поповнювалася новими нотаціями експедиційних зразків, відео із записами програм та концертів фольклорної тематики за участю фольклорних колективів м. Харкова та Харківської області, новинами.

Продовжилася активна діяльність в соціальних мережах Facebook та SoundCloud, де співробітники лабораторії знайомлять користувачів мережі Інтернет з різними проявами традиційної культури Слобожанщини: мистецтвом, звичаями та обрядами, одягом, побутом і ремеслами.

2.5. Популяризація нематеріальної культурної спадщини у рамках наукових, розважально-просвітницьких заходів та у ЗМІ

Проведено щорічну науково-практичну конференцію «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій».

Робота конференції була спрямована у двох основних напрямках: по-перше, презентація традиційної культури в самих різних її проявах як вагомого чинника збереження автентичності й етнічної самоідентифікації в сучасному глобалізованому суспільстві; по-друге, концептуалізація креативних індустрій у сучасному українському науковому дискурсі.

Головною родзинкою конференції, як і завжди, була можливість почути доповіді як теоретиків – академічних науковців – філософів, культурологів, істориків, філологів, так і практиків – художників, музейчиків, музикантів, культурних активістів, народних майстрів та керівників дитячих гуртків. Ґрунтовні наукові дослідження у поєднанні з практичним досвідом активістів, митців та педагогів, з огляду на широке коло питань, які зазвичай пропонуються для обговорення, роблять нашу конференцію цікавою та своєрідною.

Цього року очну або заочну участь у роботі конференції взяли більше 130 науковців та досвідчених фахівців у галузі культури та мистецтва з різних міст України (Києва, Львова, Рівного, Івано-Франківська, Хмельницького, Чернігова, Чернівців, Луцька, Кам'янця-Подільського, Коломиї, Краматорська, Сєверодонецька, Умані, Ужгорода та ін.), а також із Білорусі, Молдови, Польщі, Італії та Китаю.

Проведено роботу з редагування та підготовки до друку тез та статей до збірки матеріалів науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій». Електронний варіант збірки розміщено на сайті ООМЦКМ та надіслано авторам статей; друковані примірники надіслано до всіх провідних бібліотек України, Харківської області та профільних вищих учбових закладів м. Харкова.

У 2018 році відбулася низка зустрічей, консультацій та публічних виступів:

- інтерв'ю для «Новини ОТБ» на тему різдвяних традицій (провідний методист лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.);

- участь в програмі «Харків онлайн день» ОТБ (провідний методист лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.);

- участь провідного методиста лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В. в якості голови журі в III Обласному святі-фестивалі «Щедрий вечір», організатор ХОПДЮТ;

- участь у зйомці сюжету для «Новини ОТБ» на тему святкування Масляної за участі провідного методиста лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.;

- лекція «Особливості народного вбрання східних районів Харківської області» в рамках семінару-практикуму «Театралізація обрядового дійства як основа творчої діяльності фольклорних (етнографічних) колективів (провідний методист лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.);

- коментар для інформаційного агентства Укрінформ на тему традиційного вбрання Слобідської України (завідувач лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ

Коновалова С. П.);

- інтерв'ю для газети «Время», присвячене традиційному вбранню Слобідської України <http://timeua.info/post/obshestvo/v-dne-vyshivanki-kazhdyj-nahodit-cto-to-svoe--11652.html> (завідувач лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Коновалова С. П.);
- виступ «Поміж локальним патріотизмом та бізнес-ідеєю – нематеріальна культурна спадщина як ресурс сталого розвитку. Перспективи Харківської області» на X Міжнародному туристичному форумі «Харків: партнерство в туризмі» (завідувач лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Коновалова С. П.);
- лекція «Жінка в українській традиційній культурі» на базі Центральної бібліотеки ім. І. Я. Франка ЦБС Новобаварського району м. Харкова (завідувач лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Коновалова С. П.);
- доповідь «Особливості народної манери співу на Харківщині» на семінарі-практикумі для керівників аматорських фольклорних гуртів «Діяльність фольклорних та фольклористичних колективів у сучасному культурному просторі» (провідний методист лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.);
- доповідь «Нематеріальна культурна спадщина Харківської області» на курсах підвищення кваліфікації працівників культури (завідуючих, директорів клубних закладів) в Обласному навчально-методичному центрі підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів (провідний методист лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ Лук'янець Г. В.);
- в м. Рубіжне Луганської області завідувач лабораторії досліджень нематеріальної культурної спадщини С.П. Коновалова провела тренінг «Організація роботи з охорони нематеріальної культурної спадщини на місцевому рівні» на запрошення Луганського обласного центру народної творчості. Участь у заході взяли члени районних/міських комісій з формування місцевих переліків елементів НКС. Під час заходу було розглянуте широке коло питань, пов'язаних з пошуком та документуванням елементів НКС, просуванням їх до переліків усіх рівнів, роботою в громаді та основами проектного менеджменту.

ООМЦКМ є постійним організатором і співорганізатором заходів, спрямованих на популяризацію нематеріальної культурної спадщини: фольклорних свят та фестивалів, конкурсів, виставок майстрів традиційних ремесл, майстер-класів тощо. У 2018 році продовжилася активна співпраця з організаціями громадянського суспільства: БФ «Харків з тобою», БО «Благодійний фонд Сергія Жадана» та іншими. Налагодження співпраці з

громадським середовищем, залучення його представників до процесу дослідження та ревіталізації нематеріальної культурної спадщини, вивчення її потенціалу як засобу сталого розвитку останнім часом є важливим напрямком роботи лабораторії.

3. Культурно-дозвілєва та творча діяльність

3.1. Організація масово-видовищних та культурно-мистецьких заходів

У 2018 році фахівці центру брали активну участь у проведенні та організації культурно-мистецьких заходів різного рівня.

XI Фольклорний фестиваль зимового календаря «Святовид», який з

2006 року збирає колядників та щедрувальників з усієї Харківщини, у цьому році вдруге влився в загальну програму заходів фестивалю вертепів «Вертеп фест – 2018». Організатором заходу, як завжди, виступив ООМЦКМ, що в партнерстві з ЦПКіВ ім. М. Горького та за підтримки Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації створив для харків'ян справжнє фольклорне

свято. Своє мистецтво презентували учасники 23 творчих колективів в репертуарі яких переважають автентичні твори, що впродовж століть лунали селами Слобідської України під час різдвяних та новорічних свят. У святі взяли участь представники з 11 районів Харківської області: Богодухівського, Валківського, Дергачівського, Зміївського, Золочівського, Кегичівського, Нововодолазького, Первомайського, Сахновщинського, Чугуївського, Харківського та міста Харкова. З головної сцени звучали слобожанські колядки, щедрівки, засівальні пісні. Завершилася святкова програма спільним виконанням відомої колядки «Добрий вечір тобі, пане господарю!».

XVII Відкритий фестиваль традиційної народної культури «Кроковес коло» для дітей та молоді. Організаторами заходу виступили Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва та Спілка етнографів та фольклористів м. Харкова за підтримки Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації. Партнери Харківська державна академія дизайну та мистецтв і Центральний

парк культури та відпочинку ім. М. Горького. В рамках фестивалю відбулася низка конкурсів:

- конкурс «Традиційні художні ремесла» вже вдруге відбувся у Харківській державній академії мистецтв і дизайну. Мета фестивалю – вивчення, збереження та відновлення в дитячому та молодіжному середовищі пісенно-обрядових традицій і народних художніх ремесел, а також активізація науково-дослідницької роботи в цих напрямках. У цьому році змагання юних майстрів проходили за наступними номінаціями: вироби з бісеру, вироби з соломки, витинанка, вишивка, кераміка, народна лялька писанкарство, плетіння з природних матеріалів, різьблення, ткацтво, художній розпис. У конкурсі взяли участь 170 вихованців

гуртків та студій декоративно-прикладного мистецтва з різних районів і міст Харківської області: Близнюківського, Валківського, Дергачівського, Дворічанського, Золочівського, Зміївського, Кегичівського, Красноградського, Лозівського, Нововодолазького, Первомайського, Сахновщинського, Харківського, Чугуївського районів, міст Ізюм, Лозова, Чугуїв, Харків;

- конкурс «Слобожанські оповідки», ця номінація започаткована у цьому році і у першому конкурсі взяли участь 11 учасників з Великобурлуцького, Нововодолазького, Дворічанського районів та м. Харкова. «Слобожанські оповідки». Умовою конкурсу маленьких казкарів було використання питомо слобожанського матеріалу, віднайденого в результаті експедиційної або архівної роботи;

- конкурс фольклорних виконавців – дитячих, молодіжних творчих колективів та солістів м. Харкова та Харківської області проводився за номінаціями «Фольклористично-етнографічні дії» (календарні свята, родинна обрядовість, вечорниці, дитячі ігри і розваги та інші жанри фольклору), «Автентичний гуртовий спів», «Автентичний солоспів». Відтворювали слобожанські пісенно-обрядові традиції 16 солістів та 21 фольклорний гурт з Валківського, Богодухівського, Дворічанського, Зміївського, Золочівського, Нововодолазького, Харківського районів та міст Ізюм і Харків;

- учнівська науково-практична конференція «Етнологія і фольклористика», де для обговорення була представлена 21 дослідницька

робота з етнографії краю. Цього року коло тем конференції охоплювало такі напрями: етнографічні кола свят, родинна обрядовість, традиційні вірування, демонологія, господарська діяльність і побут селян, ономастика, фольклористика, художні ремесла, декоративно-ужиткове мистецтво, фольклорно-етнографічні та краєзнавчі матеріали к контексті народної культури.

Юні учасники конференції приїхали з Близнюківського, Дергачівського, Дворічанського, Зміївського, Нововодолазького, Лозівського, Харківського, Сахновщинського районів та міст Чугуїв, Лозова, Харків;

- урочисте відкриття виставки кращих робіт учасників та переможців конкурсу «Традиційні художні ремесла», вручення дипломів та подарунків переможцям. На виставці робіт з традиційних художніх ремесел учасників XVII Відкритого фестивалю традиційної народної культури «Крокове коло» для дітей та були представлені найкращі роботи школярів і вихованців гуртків декоративно-ужиткового мистецтва з Харкова та Харківської області

(вишивка, різьблення, лозоплетіння, писанкарство). Під час урочистого відкриття виставки були вручені дипломи та подарунки 68 переможцям та 102 подяки учасникам в 11 номінаціях (писанкарство, вишивка, витинанка, художній розпис, ткацтво, кераміка, різьблення, вироби з соломки, бісеру, плетіння з природних матеріалів, народна лялька). В експозиції представлені оригінальні витвори декоративно-прикладного мистецтва, виготовлені руками юних майстрів з різних куточків Харківщини.

Заклучний гала-концерт переможців та учасників XVII Відкритого фестивалю традиційної народної культури «Крокове коло» для дітей та молоді традиційно відбувся на головній сцені Центрального парку культури та відпочинку ім. М. Горького. В концертній програмі взяли участь 16 колективів та 7 солістів з 8 районів та міст обласного підпорядкування: Богодухівського, Валківського, Зміївського, Золочівського,

Нововодолазького, Первомайського, м. Ізюм, м. Харків. На глядачів чекали

виступи дитячих та молодіжних фольклористичних гуртів і виконавців, а також майстер-класи з традиційних ремесл Слобідської України. Серед особливих гостей та учасників концерту – автентичний фольклорний гурт «Киселяночка» з села Киселі Первомайського району. У цьому заході взяли

участь близько 350 учасників та понад 2000 глядачів.

Регіональний конкурс читців «Вічне слово Кобзаря», присвячений творчості Т.Г. Шевченка. Традиційний щорічний захід проводиться з метою

залучення широких верств населення до літературного надбання українського генія, художника і поета Т.Г. Шевченка та активізації на території області роботи в напрямі національно-патріотичного виховання дітей та молоді, виявлення та підтримки талановитих читців і поетів-аматорів Харківщини.

Конкурсна програма складалася з 2-х номінацій: номінація «Виконавець» (один вірш або уривок з прози Т. Г. Шевченка національно-патріотичного змісту, або

вірш про поета, другий вірш на вибір конкурсанта, але суто тематичний), номінація «Автор» (виконання одного твору, присвяченого Т. Г. Шевченку, другого на вільну тему також національно-патріотичного змісту) та проводилась у двох вікових категоріях: 1 категорія «Діти» (віком до 16 років включно) та 2 категорія «Дорослі» (віком від 17 років).

У конкурсі взяли участь 37 представників районів, ОТГ і міст Харківської області: Барвінківського, Лозівського, Богодухівського, Валківського, Дергачівського, Зачепилівського, Зміївського, Золочівського, Кегичівського, Коломацького, Краснокутського, Печенізького, Первомайського, Сахновщинського, Чугуївського, Харківського, Шевченківського районів, Нововодолазької та Роганської ОТГ, міст Лозова, Люботин, Первомайський та Харків. Учасники та переможці регіонального конкурсу «Вічне слово Кобзаря» отримали подяки за участь, дипломи та пам'ятні сувеніри.

Обласний огляд-конкурс аматорів народного мистецтва Харківської області «Слобожанські передзвони», присвячений 80-річчю створення ООМЦКМ.

Цьогорічний огляд проходив на головній сцені ЦПКіВ ім. М. Горького. На урочистому відкритті учасників та гостей огляду-конкурсу привітали начальник Управління культури і туризму ХОДА Олег Яцина та директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України, Людмила Омельченко.

Творчі досягнення продемонструвало близько 3000 учасників з 248 творчих колективів, 150 вокалістів та понад 100 майстрів декоративно-

ужиткового мистецтва з 24 районів: Балаклійського, Близнюківського, Богодухівського, Борівського, Валківського, Великобурлуцького, Вовчанського, Двортчанського, Дергачівського, Зачепилівського, Зміївського, Ізюмського,

Кегичівського, Красноградського, Краснокутського, Куп'янського, Лозівського, Нововодолазького, Первомайського, Печенізького, Сахновщинського, Харківського, Чугуївського, Шевченківського; 5 міст: Ізюм, Куп'янськ, Люботин, Первомайський, Чугуїв та 6 ОТГ: Золочівської, Коломацької, Малинівської, Мереф'янської, Роганської та Нововодолазької.

Гала-концерт та нагородження переможців обласного огляду-конкурсу аматорів народного мистецтва Харківської області «Слобожанські передзвони» відбувся на головній сцені Центрального парку культури і відпочинку ім. М. Горького. У концерті взяли участь 27 творчих колективів, 16 солістів-вокалістів – це понад 400 виконавців. Переможцями серед районів Харківської області стали: 1 місце –

Балаклійський район, 2 місце – Дергачівський район, 3 місце – Богодухівський район. Серед міст обласного значення: 1 місце – м. Ізюм, 2 місце – м. Куп'янськ, 3 місце – м. Чугуїв. Серед об'єднаних територіальних громад: 1 місце – Золочівська ОТГ, 2 місце –

Нововодолазька ОТГ, 3 місце – Мереф'янська ОТГ.

II Регіональний фестиваль–конкурс вокального мистецтва «Душі криниця»

Цей фестиваль було започатковано з метою відродження, збереження та розвитку української пісенної творчості, розширення культурних та мистецьких зв'язків, збагачення пісенного репертуару Слобожанщини. У фестивалі взяли участь дорослі й дитячі вокальні колективи та сольні виконавці, виступи яких проводилися

за двома віковими категоріями: 1 категорія – до 16 років включно та 2 категорія – старші за 16 років. Географія учасників була представлена 12 районами: Богодухівським, Валківським, Дергачівським, Зачепилівським, Кегичівським, Красноградським, Куп'янським, Первомайським, Сахновщинським, Харківським, Чугуївським, Шевченківським, 2 ОТГ: Мереф'янською та Циркунівською Харківської області. У фестивалі взяли участь понад 100 талановитих вокалістів і авторів пісень, маловідомих, проте самобутніх і обдарованих композиторів, з яких було 11 солістів і 14 творчих колективів. До виступу виконавці повинні були підготувати 2 різнохарактерні пісні: українську аутентичну, або аранжовану народну, а також прем'єрну (виключно україномовну), яка не виконувалася на рівні Харківської області, або була написана безпосередньо до фестивалю.

За підсумками перегляду конкурсних номерів призерами фестивалю були обрані:

Номінація «Солісти»

1 вікова категорія:

I місце – Кіра Остапенко, солістка Чугуївського РБК та БК сел. Есхар Чугуївського району (керівник Ю. Бесєда);

II місце – Артем Куник, ученик Красноградської ДШЕВ (викладач С. Шарова);

III місце – Вікторія Слабунова, солістка студії естрадного вокалу «Сфера» (керівник Л. Бездетко) Кутузівського СБК Харківського району;

2 вікова категорія:

I місце – Тетяна Яшан, солістка Кегичівського районного Будинку культури .

II місце – Вікторія Луганська, солістка Шевченківського РБК;

III місце – Оскар Мезерний, соліст Серпневого С К Валківського району;
Номінація «Ансамблі»

1 вікова категорія:

I та III місця нікому не було присуджено;

II місце отримав вокальний квартет зразкового аматорського дитячого вокально–хореографічного ансамблю «Візерунок» (керівник Ю. Бесєда) Чугуївського РБК;

2 вікова категорія:

I місце – «народний» аматорський вокально–естрадний гурт «Антракт» (керівник І. Колісник) Новоосинівського СБК Куп'янського району;

II місце – вокальний дует «Рожевий квіт» Галини Бондаренко та Любові Леухіної (керівник Г. Бондаренко) відділу культури Первомайської РДА; ансамбль народної пісні «Україночка» (керівник В. Щеглов) Черкасько-Тишківського СК Циркунівської ОТГ Харківського району;

III місце – вокальний ансамбль «Козачаночка» (керівник О.Задеренко) Козачолопанського СБК Дергачівського району.

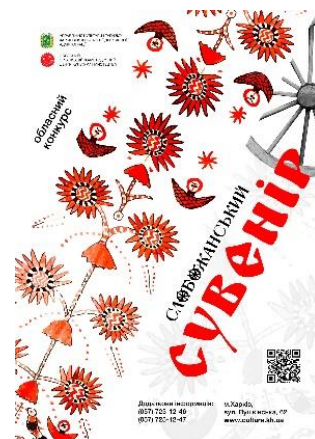
Володарем Гран-Прі за рішенням журі став народний аматорський жіночий вокальний ансамбль «Зоряночка» (керівник А.Добрянська) Дергачівського РБК.

Обласний конкурс «Слобожанський сувенір»

Конкурс проводиться з метою стимулювання вивчення та розвитку народних традицій Харківської області та популяризації декоративно-прикладного мистецтва, виявлення і підтримки молодих талановитих майстрів народного мистецтва.

Завданням для учасників при створенні конкурсних робіт стало втілення історії та етнічної самобутності Харківської області або окремого її району, пошук

особливостей та «родзинок» нашого регіону і подальше їх втілення в своїх творчих роботах. В конкурсі взяли участь 38 майстрів з 15 районів Харківської області (Богодухівського, Валківського, Великобурлуцького, Сахновщинського, Кегичівського, Дергачівського, Ізюмського, Печенізького, Балаклійського, Зачепилівського, Красноградського, Краснокутського, Куп'янського, Шевченківського, Харківського) та 3 міст: Ізюма, Первомайського та Харкова.

Переможцями стали:

Номінація «Сувенір району Харківської області»:

- I місце - Світлана Мироненко (м. Ізюм);
- II місце – Любов Подолінна (Богодухівський район);
- III місце – Ольга Муха (Кегичівського район).

Номінація «Сувенір Харківщини»:

- I місце – Ірина Шегда (м. Харків);
- II місце Ольга Тимошенко (Валківський район), Єлізавета Виноградова (Богодухівський район);
- III місце - Інна Бібіч (Дергачівський район).

Конкурс митців Харківської області «Ненька», присвячений Дню незалежності України, відбувся в рамках заходів до 80-річчя ООМЦКМ. До підсумкової виставки увійшли кращі з надісланих робіт, які були відібрані журі. Свої роботи у номінаціях «Живопис», «Графіка», «Комп'ютерна графіка», «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Фотографія», «Дитячий малюнок» представили 37 авторів з м. Харкова та Харківської області, у т.ч. 14 дітей. Переможці конкурсу були нагороджені дипломами, а автори, що зайняли перші місця в кожній номінації мають можливість взяти участь у виставці переможців конкурсу митців «Ненька» та провести власну творчу зустріч у 2019 році.

У 2018 році продовжувалась робота з проведення науково-популярних лекцій з питань культури, мистецтва, історії тощо. Проведено понад 50 лекцій циклів: «Репін – невідомий художник», лектор доктор мистецтвознавства О. Шило; «Символізм Священних текстів» лектор кандидат філософських наук, релігієзнавець Н. Шелковая; «Мистецтво жити» лектор психолог, філолог, журналіст Л. Северіна; «Мандрівка на Далекий Схід: культура, події, люди», лектор культуролог, історик, літератор А. Корнєв; «Ex libris Михайла Красикова про мистецтво» лектор культуролог, історик, етнограф М. Красиков.

Проводились літературно-мистецькі та музичні вечори, творчі зустрічі з авторами виставок, перегляди документальних стрічок про мистецтво, відеозаписів концертів класичної музики з колекції Е. Г. Чайки, фольклорні вітальні, новорічні заходи для дітей «Таємниця бабусиної скрині» тощо.

3.2. Соціокультурні проекти.

У 2018 році велась робота з організації та презентації соціокультурних проектів.

Взята партнерська участь у проведенні **фестивалю творчої взаємодії та**

культурного просвітництва «Дитяча площАРТка» # 4», який проводився медіаплатформою «Дитяча площАРТка». Мета цього фестивалю – створення нових креативних просторів для творчої взаємодії без дискримінації через активізацію співпраці культурних активістів, працівників освіти та культури, дітей та молоді. В межах фестивалю в ООМЦКМ відбулися наступні заходи:

- тренінг із креативного мислення з вивченням питань організації івентів, принципів роботи в команді, інструментів та порядку проведення публічних заходів;

- квест «Таємниці Олександра Довженка»;
- дискусія-обговорення проблем рівних

можливостей в культурі та мистецтві, цінностей та стереотипів у традиційній культурі;

- «Чита час. Історії успішних людей про книжки, які читали в дитинстві».

Всеукраїнський мистецько-культурологічний проект «Військово-польовий АРТ»:

- виставка творчих робіт у різних техніках декоративно-прикладного мистецтва: декоративний розпис, лозоплетіння, різьба, кераміка, вишивка, ткацтво, печворк, соломоплетіння тощо. Серед майстрів-авторів виставки учасників АТО, які проходили службу безпосередньо в зоні бойових дій. Харківщина була представлена такими майстрами, як Фоміна Ірина, Ларченко Світлана, Грекова Емілія, Шуміліна Олена;

- майстер-класи з декоративно-прикладного мистецтва.

До Дня Героїв Небесної Сотні, в районному будинку культури м. Валки проведено **проект «Харківський Майдан: сторінки щоденника»**. В межах проекту організовано виставку світлин Леоніда Логвиненка, просвітницькі лекції та концерт для відвідувачів. Втілений проект – результат співпраці ООМЦКМ, Валківської районної державної адміністрації та РА «Іріс».

Традиційним вже став освітній виставковий проект **«Дивовижна Україна: містична країна»** (спільно зі студентами кафедри музеєзнавства та пам'яткознавства Харківської державної академії культури. Відвідувачі мали можливість доторкнутись до містичних поглядів пращурів щоб зрозуміти творчий дух українського народу, ознайомитись з замками, печерами, язичницькими святилищами та іншими містичними місцями України. В рамках проекту проведені презентації (лекція і квест) для учнів ХСЗОШ № 3, ХЗОШ № 58, ХСШ I-III ст. № 15 – читачів Харківської обласної бібліотеки для юнацтва та Центральної бібліотеки ім. І.С. Тургенева ЦБС Слобідського р-ну м. Харкова.

Соціокультурний проект **еко-арт «ПереТворення»** спрямований на популяризацію в українському суспільстві збереження навколишнього середовища через мистецтво. Учасниками цього проекту стали студенти Харківської державної академії дизайну і мистецтв, Харківського коледжу текстилю і дизайну та звичайні майстрині еко-активістки, які вирішили створити «ресайклінгові» та «апсайклінгові» предмети, виконані в різних техніках та варіаціях. Проект організовано сумісно з РА «Іріс». В рамках проекту відбулися:

- виставка екологічного мистецтва «ПереТворення» (арт-об'єкти, інсталяції, картини, одяг та інших дрібничок, які мають певну ідею і своїм виглядом закликають людей до ощадливого використання природних ресурсів та матеріалів);
- кінопоказ документального фільму «Звалище» за участі Віка Муніса (Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка);
- кінопоказ документального фільму «Реальна ціна моди» (Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка);
- лекції, майстер-класи.

Взята партнерська участі ООМЦКМ у соціокультурному проекті **«Gvalt: простір відкритого діалогу про насильство і пошук підтримки»**, який є частиною глобального інноваційного проекту ЮНІСЕФ «UPSHIFT» і мета якого є актуалізація проблеми насилля та створення простору відкритого діалогу у тому числі й засобами

культури. В рамках заходу відбувся перформанс плейбек-театру «Вахтери» «Коли ми».

3.3. Розвиток співробітництва у сфері культури із громадськими організаціями національних меншин та підтримка міжнародних культурних взаємовідносин

Протягом звітного періоду велась робота з вивчення нових можливостей для підтримання контактів та культурних взаємовідносин із громадськими організаціями національних меншин. У Харкові та Харківській області мешкають представники близько 111 націй та національностей, створено понад 80 громадських об'єднань національних меншин.

З метою розвитку співробітництва у сфері культури із товариствами іноземних студентів м. Харкова налагоджено взаємовигідну співпрацю із комісією з питань міжнародного співробітництва та іміджевих проєктів Молодіжної ради при Харківському міському голові.

В рамках діяльності з популяризації культур національних меншин Харківської області у співробітництві з Вірменською молодіжною організацією Харкова при «Вірменському освітньо-культурному центрі ім. Г.О. Алтуняна» та за підтримки Почесного консульства Республіки Вірменії в Харківській та Сумській областях було відкрито **виставку «Світ вірменської культури»**, присвячену Дню Незалежності Республіки Вірменія. На виставці були представлені національне вбрання, національні музичні інструменти, картини молодих художників, вироби декоративно-прикладного мистецтва, що дало змогу відвідувачам зануритись у колорит і культуру Вірменії, побачити часточку цієї прекрасної країни.

До Міжнародного дня толерантності за підтримки Департаменту масових комунікацій та Управління культури і туризму ХОДА адміністрації було реалізовано **соціокультурний проєкт «Харківщина мультикультурна»**:

- виставка «Харківщина мультикультурна», на якій були представлені елементи традиційних культур і побуту народів, що мешкають на території Харківської області. У заході взяли участь Харківська обласна організація «Грузинське національно-культурне товариство «Сакартвело», Харківське обласне товариство азербайджансько-української дружби «Достлуг»,

Товариство азербайджанських жінок м. Харкова «Айнур Хатун», Харківське міське національне товариство казахстанців «Бірлик», «Вірменський освітньо-культурний центр ім. Г.О.Алтуняна», Харківське міське товариство греків «Геліос», Харківське товариство польської культури «Polonia Charkowa», Харківське обласне товариство німців «Відергебурт», Єврейський культурний центр «Бейт Дан», Харківське міське культурно-просвітницьке товариство татар «Дуслик», Обласний культурний центр «Аме Рома», Харківська обласна організація «Узбецький національний центр»;

- круглий стіл за участі представників національно-культурних товариств Харківщини, в рамках якого відбулась презентація та дегустація національних страв, якими традиційно пригощають гостей.

Представники різних національностей активно залучаються до роботи науково-практичній конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій».

У цьому році участь у конференції взяли Голова Харківського обласного товариства азербайджансько-української дружби «Достлуг» Мурад Омаров, аспірант Варшавського університету Марія Ердман, аспіранти Білоруського державного університету культури і мистецтв Дар'я Веремейчук та Віола Казаніна, аспірант Харківської державної академії культури Лі

Хань, науковий співробітник Інституту юридичних і політичних наук Республіки Молдова В'ячеслав Рябчинський, викладач Міланського класичного ліцею Тіта Лівія Лоренцо Де Веккі.

2018 року у співробітництві із нашими партнерами, організацією з вивчення італійської мови та культури «Маленька Італія», було започатковано **культурологічний проект «Знайомство з Італією»:**

- «Історія фестивалю Санremo», за участі експертів з Італії Габріеле Лагонігро та Роберто Уріціо, бажаючи могли спілкуватися італійською мовою;

- «Театральні та карнавальні маски», з участі професора літератури, культуролога та журналіста Лоренцо де Веккі.

В рамках візиту представників видання «Financial Times» до м. Харкова,

для головного редактора «fDi Magazine» спеціалізованого видання «Financial Times» Кортні Фінгар та співробітників проведено екскурсію по діючим виставкам та майстер-класи з писанкарства а плетіння нитками (кручеників).

В рамках культурної програми візиту послів країн Вишеградської четвірки до Харківщини, до ООМЦКМ завітала дружина посла Польщі пані Рената Шкурцзинська-Пекло, яка відвідала виставку колекцій старовинного вбрання «Родзинки українського стилю» та виставку «Історичне коріння України» творчих робіт гуртка образотворчого мистецтва «Студія «Відродження творчості» (с. Васищеве, Харківський район) і взяла участь у майстер-класі з виготовлення дергунців, кручеників та традиційної для нашого регіону ляльки-мотанки.

ООМЦКМ було включено до програми X молодіжного форуму асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР) «Збереження природної, історичної та культурної спадщини прикордонного регіону». Для учасників форуму було організовано огляд виставки декоративно-прикладного мистецтва «Слобожанське розмаїття», виставки рушників «Закодоване щастя» та виставки «Історичне коріння України» творчих робіт гуртка образотворчого мистецтва «Студія «Відродження творчості» с. Васищеве, Харківського району.

В рамках підготовки до відзначення Дня Європи створено рубрики сайту ООМЦКМ «Харків – європейське місто» та «Традиційна культура європейських країн», які постійно поповнюються матеріалами. Статті з цих рубрик в межах співпраці з комісією з питань міжнародного співробітництва та іміджевих проектів Молодіжної ради при Харківському міському голові також розміщувалися на сайті міських ініціатив «Портал Харків'янина».

3.4. Участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких проектах

2018 року фахівці ООМЦКМ долучилися до низки різноманітних міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких проектах:

Всеукраїнський фестиваль вертепів «Вертеп-Фест-2018» пройшов під гаслами «Від Харкова по Карпати - Україна рідна мати!», «Схід і Захід разом. Різдво єднає нас!», «Від Заходу до Сходу ми - діти одного народу», організатором виступив БО «Благодійний фонд

«Харків з тобою» під патронатом голови Харківської обласної державної адміністрації Юлії Світличної. В заході взяли участь творчі колективи з Івано-Франківської, Луганської, Полтавської, Донецької і Хмельницької. Харківської області, студентські колективи вишів Харкова, представники Української академії лідерства. Понад півтори тисячі учасників фестивалю виступили з вертепами та колядками у парках міста, в дитячих лікарнях, військовому шпиталю, торговельно-розважальних центрах, на сходинах Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М. В. Лисенка. 14 січня у ЦПКіВ ім. М. Горького творчі колективи разом з глядачами взяли участь у Всеукраїнській акції – заспівали колядку «Нова радість стала».

Всеукраїнська акція єднання «Україна моя вишивана»

В рамках цього заходу понад 50 жителів та гостей м. Харкова, а також близько 30-ти провідних майстрів вишивки з усіх куточків Харківської області зібралися у приміщенні центру задля колективного вишивання карти України розміром 1,5 х 3 м, яке стало актом символічного єднання. Кожна область на мапі вишивається кольорами українського вінка на тлі українського прапора, Харківській області дістався червоний колір-оберіг, що символізує красу, радість та любов до життя. Окрім м. Харкова ініціативу колективного вишивання підтримали майстри з м. Зміїв та м. Ізюм Харківської області.

Всеукраїнський експо-проект «Мистецькі жнива – 2018». На цьому заході, в рамках виставки туристичного і мистецького потенціалу Харківської області, у складі делегації Харківської області, центр презентував:

- вишиту мапу Харківської області – сучасну композицію розміром 3×3 метри, що відображає особливості регіону та

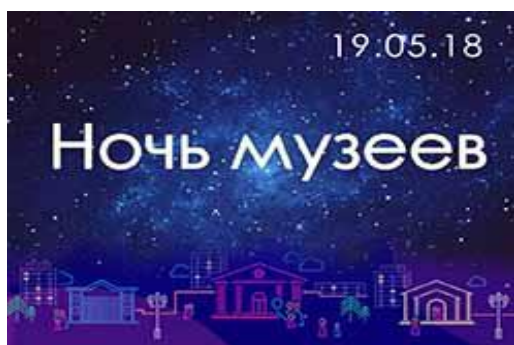

складається з фрагментів усіх районів області, які повторюють адміністративні території та пропорційні їх площі;

- виставку ляльки-мотанки «Слобожанський хоровод», яка синтезує слобожанські традиції виготовлення ляльки-мотанки і реконструкцію традиційного українського чоловічого та жіночого одягу притаманного мешканцям кожного району Харківської області та складається з 20 експозицій.

В рамках міжнародної акції акції «Ніч музеїв» - «Європейська Ніч

Музеїв... простіше ніж # хештег. 33 культурних інституції Харкова»

проведено низку культурно-мистецьких заходів: вистава дитячої театральної студії «Візаві», виступ народного фольклорно-етнографічного колективу «Вербиченька» БДЮТ Нововодолазького району, традиційна акція «Арт-будильник» (малювання на мольбертах), показ короткометражних мультиплікаційних фільмів студії «МультАрт», шоу та майстер клас пісочної анімації від Анастасії Меленцової, танцювальне шоу Школи танцю Dance Town UA 21, спільний проект етно-джаз гурту «Свшан-Зілля» та театру світложивопису ХОПДЮТ (аудіовізуальний перформанс);

- в рамках діючої виставки автентичного українського вбрання «Родзинки українського стилю»: акція «Від прабабці до онуки» (хештег «Вдягни традицію», робота фотозони); етно-гра «Закодоване щастя»; майстерня «ШляхЕтно»;

- в рамках діючої виставки «Дивовижна Україна: містична країна»: тематичні екскурсії по замках, печерах, язичницьких святилищах, інших містичних місцях України, відеосупровід; квест «В пошуках містичного скарбу»; презентація короткометражного фільму «Містична Україна»; дискусія «Чи впливають містичні історії об'єктів культурної спадщини на обрання людьми своїх екскурсійних маршрутів?»; театралізована вистава «В полоні у темряві».

Національно-патріотична акція «Ми – українці», Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б. Лавреньова, що проходила у вигляді онлайн-зустрічі майстринь, які знають всі звичаї та секрети створення вишиванки з Херсонської, Івано-Франківської, Житомирської та Харківської областей (17 травня, м. Харків, Харківська обласна бібліотека для юнацтва).

VIII Фестиваль науки, освіти і науково-популярної культури під відкритим небом «Наукові пікніки», в якому вперше

взята участь. Відвідувачі мали змогу спостерігати за виготовленням коца за старовинною технологією; послухати давніх пісень Слобожанщини за допомогою новітніх технологій; пограти в гру «Закодоване щастя»; побачити процес експедиційної роботи на архівних фото лабораторії; ознайомитися з традиційним жіночим костюмом Слобожанщини та

Полтавщини; взяти з собою маленькі поради для власного етнографічного дослідження традицій, обрядів, фольклору своїх предків (15 вересня, пл. Свободи, м. Харків).

Культурно-мистецький захід «День вишиванки», під час якого відбувся традиційний парад вишиванок, великий святковий концерт на сходах ХНАТОБу ім. М.В. Лисенка та виставка-продаж робіт майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

В рамках

Великого Слобожанського ярмарку було організовано концертно-розважальну програму «Веселкове розмаїття Слобожанщини», учасниками якої стали 169 колективів та солістів з усіх районів Харківської області; взята участь в роботі

журі конкурсу натюрмортів «Огородня книга рекордів» і конкурсу атракціонів «Веселкова арка»; надана допомога в оформленні сцени та фотозони.

Фахівці центру також долучилися до **обласних культурно-мистецьких заходів:**

- урочиста церемонія покладання квітів до пам'ятника Т. Г. Шевченка з нагоди 204-ї річниці з дня народження поета;
- урочиста церемонія покладання квітів до Меморіалу Слави з нагоди Дня пам'яті та примирення;
- урочистості до Дня Державного Прапора України;
- урочистості до Дня незалежності України;
- урочисте покладання квітів з нагоди Дня партизанської слави;
- урочистості і святковий концерт з нагоди Дня журналіста України;
- урочистості з нагоди Дня захисника України та Дня українського козацтва;

- обласний літературний конкурс ім. О.С. Масельського та урочисте нагородження переможців.

3.5. Діяльність творчих колективів центру

У 2018 році в ООМЦКМ працювало два творчих колективи: вокальне тріо «Обереги» у складі заслужених артисток України Л. Омельченко, О. Шишкіної, В. Осипенко та фольклорний ансамбль «Муравський шлях» (керівник заслужена артистка України Г. Лук'янець).

Творчі колективи центру жіноче вокальне тріо «Обереги» та фольклорний гурт «Муравський шлях» впродовж року проводив активну просвітницьку роботу, пропагуючи надбання української музичної та пісенної спадщини Слобідської України в заходах різного формату: брали участь в різноманітних всеукраїнських, обласних мистецьких програмах, телевізійних програмах, концертах та лекціях для школярів, студентів, презентаціях, конференціях, відкритті виставок народного мистецтва та майстрів народної творчості, благодійних концертах та заходах ООМЦКМ.

Вокальне жіноче тріо «Обереги» виступили на VIII Міжнародному фестивалі українського фольклору «Берегиня» (м. Луцьк, Волинська обл.).

Фольклорний гурт «Муравський шлях» виступив на міжрегіональному культурному форумі «СлободаКульт» (м. Ужгород, Мукачево); на Відкритому фестивалі української культури «Витоки» (м. Запоріжжя та с. Кирилівка Якимівського району Запорізької області, 19-20 серпня.); брав участь у зйомках відеоролика, присвяченого обрядам зимового календаря для прес-центру ХОДА; у зйомках сюжету, присвяченого святкуванню Масляної, для програми «Новини ОТБ» телеканалу Національної телекомпанії України «Харківська регіональна дирекція» («ОТБ»).

4. Виставкова діяльність

Виставкова діяльність є одним з інструментів популяризації та відродження традиційних мистецтв, презентації сучасного образотворчого мистецтва та фотографії, тому фахівцями ООМЦКМ приділяється велика увага цьому напрямку роботи.

У виставкових залах проводились тематичні та персональні виставки щодо популяризації та розвитку традиційних мистецтв, виставки сучасного образотворчого мистецтва та фотографії, виставки дитячої творчості.

В рамках виставкової діяльності проводиться підготовка виставкових проектів сучасного та декоративно-прикладного мистецтва, надавалась методична допомога майстрам декоративно-прикладного мистецтва та художникам з приводу популяризації їх мистецтва та участі у різних

мистецьких заходах Харкова та області, проведення урочистих відкриття виставок.

Під час роботи поточних виставок з декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва проводились екскурсії для учнів харківських шкіл, студентів, відвідувачів культурно-мистецьких заходів центру тощо.

Центр співпрацює з майстрами народної творчості, професійними художниками та скульпторами Харківської області і України, сприяє творчому зростанню і популярності молодих авторів.

Виставкова діяльність постійно висвітлюється на сайті ООМЦКМ сторінка «Віртуальна галерея» <http://www.cultura.kh.ua>.

У 2018 році проведено 50 виставок з різною тематикою:

4.1. Виставки щодо популяризації та розвитку традиційних мистецтв

- обласна виставка святкової атрибутики «Різдвяне сяйво»;
- новорічна виставка з художнього розпису «Новорічне мереживо»;
- персональна виставка членів Національної спілки майстрів народного мистецтва України, заслужених майстрів народної творчості України Тамари та Олександра Вакуленків «Слава України»;
- виставка вишитих рушників «Закодоване щастя»;
- виставка декоративно-прикладного мистецтва «Слобожанське розмаїття»;
- виставка виробів традиційного мистецтва молодих майстрів Харківської області «М.Арт»;
- виставка робіт творчої родини Інни Бибич та Юрія Богмата «Барви душі»;
- виставка писанок харківського міського клубу писанкарства ім. А.П. Овчаренко «Авторська писанка», присвячена Великодню та 25-тиріччю клубу;
- виставка бісероплетіння майстрів Харківського району у рамках проекту «Бісерний епос».

4.2. Виставки з популяризації та презентації творчості митців прикладного, сучасного образотворчого мистецтва та фотографії

- виставка «Військово-польовий АРТ»;
- виставка творчого надбання херсонського художника Валерія Моругіна «Врата вечности»;
- виставка «Дивовижна Україна: містична країна»;
- виставка до Дня Незалежності Вірменії «Світ вірменської культури»;

- виставка «Харківщина мультикультурна» до Міжнародного дня толерантності;

- виставка сучасного одягу та аксесуарів в етнічному стилі «Динаміка традиції»;

- виставка автентичного українського вбрання «Родзинки українського стилю»;

- виставка живопису та графіки студентів Харківської державної академії дизайну та мистецтв «За покликом серця»;

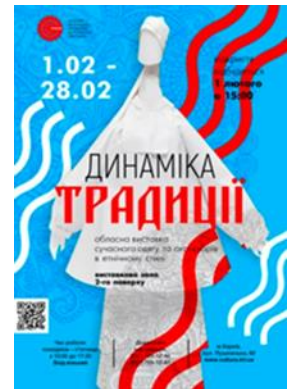
- виставка живопису Юлії Кухтіної «Коли оживають образи»;

- персональна виставка живопису художниці аматора Тетяни Пархоменко «Ці полотна барвисті на життя моє схожі...»;

- виставка робіт творчої групи XIX Міжнародного репінського пленеру;

- виставка живопису та арт-об'єктів «1+1» архітекторів Валерія Аксака та Валентини Дєдової;

- фотовиставка румунського фотожурналіста Іоани Молдован «Для України, назавжди»;

- виставка творчих робіт студентів медичних учбових закладів «Натхнення -2018»;

- виставка еко-арту «ПереТворення»;

- виставка ляльок (казкових персонажів) «Казкова феєрія»;

- виставка за підсумками конкурсу митців України «Ненька», присвячена дню Незалежності України, в рамках заходів до 80-річчя КЗ «ООМЦКМ»;

- виставка сучасного українського іконопису. Левко Скоб та дитяча іконописна школа «Левкас»;

- виставка сучасних художників за підсумками конкурсу «Портрет родини художника в інтер'єрі» ім. З. Серебрякової;

- виставка творів викладачів навчальних закладів Харківської області та м. Харкова «Чарівний пензель» у рамках Всеукраїнського науково-практичного семінару «Досвід партнерства художніх музеїв та навчальних закладів образотворчого напрямку»;

- традиційна звітна VIII виставка студентів та викладачів Харківського художнього училища «Дарую майстерність»;

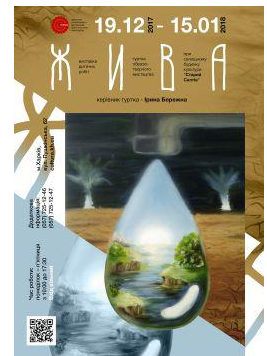

- виставка живопису та графіки творчої групи Заслуженого художника України О.М. Лисенка «Екзерсиси»;
- традиційна звітна виставка Обласної організації «Харківський фотоклуб» «FOCUSники», присвячена дню фотографа;
- виставка творчих робіт співробітників та випускників Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» «Авіапензель»;
- персональна виставка графіки харківської художниці Одарки Воронової «Перевтілення»;
- персональна фотовиставка Олени Долженко «Дарунок Бога»;
- виставка Марини Руденко та Геннадія Корнієнко «Валіза» (левкас, дерево, метал);
- виставка харківських фотографів Віталія Сидоренко та Наталії Вербової «Україна-Туреччина. Фотоміст»;
- персональна виставка графіки з дорожніх альбомів «Бон Вояж» Олександра Шилю;
- виставка живопису українських художниць Сенченко Тетяни та Абрамової Інни «Подорож серцем».

4.3. Виставки дитячої творчості

- виставка творчих робіт вихованців Центру дитячої та юнацької творчості №1 «Мистецькі перлини»;
- виставка дитячих живописних робіт гуртка образотворчого мистецтва при селищному будинку культури смт. Старий Салтів «Жива»;
- виставка творчих робіт учасників гуртка образотворчого мистецтва «Студія «Відродження творчості» з сел. Васищеве, Харківський район. «Історичне коріння України»;
- виставка робіт з традиційних художніх ремесел учасників XVII Відкритого фестивалю традиційної народної культури «Кроковес коло» для дітей та молоді;
- виставка творчих робіт Будянської дитячої школи народного мистецтва «Квітів барвограй»;
- обласна виставка художніх робіт викладачів та учнів Первомайської художньої школи «Різдвяний подарунок Слобожанщині»;

- обласна виставка художніх робіт учнів та викладачів Лозівської дитячої художньої школи «Різдвяний подарунок Слобожанщині»;

- традиційна звітна виставка дитячого клубу підводного фотографування «Дельта» КЗ «Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості» «О! H2O»;

- традиційна підсумкова обласна виставка дитячих художніх робіт учнів – лауреатів та дипломантів обласних конкурсів «Надія Слобожанщини».

5. Організаційно-методична діяльність. Збереження і розвиток народної творчості

5.1. Методична та практична допомога закладам культури та працівникам закладів культури

Основним напрямком організаційно-методичної роботи є оптимізація системи забезпечення організаційно-методичної підтримки діяльності закладів культури Харківської області.

Організаційно-методична діяльність охоплює різні напрямки: організація оглядів-конкурсів, збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва, інноваційна діяльність, гранти та інвестиції, моніторинг та аналіз діяльності клубних закладів області. Сайт ООМЦКМ містить певний обсяг необхідної інформації для фахівців закладів культури області: від нормативних документів до переліку базової мережі закладів культури місцевого рівня.

Системна робота ООМЦКМ направлена на забезпечення професійної, методичної та практичної допомоги закладам культури та мистецтва Харківської області, надання методичної допомоги керівникам фольклорних колективів в формуванні репертуару, роботи з фондovими матеріалами, роботи по організації збору та систематизації фольклорних записів, реконструкції зразків народного костюму, вивчення та аналіз існуючого рівня діяльності клубних закладів області.

Провідними спеціалістами постійно проводяться семінари для керівників колективів за жанрами мистецтва, для керівників гуртків та студій образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Харківської області та м. Харкова.

Для успішної реалізації основних напрямків діяльності було організовано і проведено низку спеціальних заходів, а саме:

- «Театралізація обрядового дійства як основа творчої діяльності фольклорного (етнографічного) колективу» семінар-практикум для керівників аматорських фольклорних колективів закладів культури клубного типу Харківської області, ООМЦКМ;

- «Сучасні форми театрального мистецтва» майстер-клас для керівників аматорських театральних колективів Харківської області, ООМЦКМ;

- «Основи звукорежисури та концертні комплекси» семінар-практикум для звукорежисерів, осіб, які виконують їх функції та художніх керівників колективів закладів культури Харківської області, ООМЦКМ;

- «Гранти як джерело можливостей в культурно-мистецькій та освітній діяльності» семінар для керівників РБК та керівників гуртків і студій декоративно-прикладного мистецтва закладів культури Харківської області, ООМЦКМ;

- «Теоретичні та практичні основи методичного забезпечення творчого процесу в сучасному Будинку культури» семінарське заняття для слухачів курсів підвищення кваліфікації працівників культури (методистів РБК) Харківської області, ООМЦКМ;

- «Сучасні тенденції розвитку танцю в Україні» семінар-практикум для керівників аматорських хореографічних колективів закладів культури клубного типу Харківської області, ООМЦКМ;

- «Роль культури та креативних індустрій для економічного розвитку регіону» для керівників і фахівців закладів культури Харківської області, в партнерстві з німецько-українською платформою «Київський діалог» та ГО «Український центр європейської політики»;

- семінар-тренінг «Роль культури та креативних індустрій для економічного розвитку регіону» для керівників і фахівців закладів культури Харківської області, в партнерстві з німецько-українською платформою «Київський діалог» та ГО «Український центр європейської політики»), м. Харків, Хаб соціальної активності «Студія 42»; м. Первомайський, Молодіжний хаб «Комора»;

- «Український хендмейд: нові можливості та сучасні інструменти продажу» для учасників обласного конкурсу «Слобожанський сувенір», майстрів та керівників гуртків і студій декоративного мистецтва, ООМЦКМ;

- обласний семінар для керівників клубних закладів культури області (курси підвищення кваліфікації), ООМЦКМ;

- «Гімнастика як важлива складова хореографії» майстер-клас для хореографів-викладачів і керівників хореографічних колективів в рамках курсів підвищення кваліфікації, КЗ «Обласний науково-методичний центр підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів»;

- «Діяльність фольклорних і фольклористичних колективів у сучасному культурному просторі» для керівників фольклорних і фольклористичних колективів закладів культури клубного типу Харківської області, ООМЦКМ;
- «Декоративно-ужиткове мистецтво у сучасному культурному просторі» для керівників гуртків і студій декоративно-прикладного мистецтва закладів культури, освіти і клубів за місцем проживання Харківської області (в рамках підготовки до Відкритого фестивалю традиційної народної культури для дітей і молоді «Крокове коло»), ООМЦКМ;
- «Режисура фольклорних обрядів і заходів» для керівників аматорських фольклорних та фольклористичних колективів закладів культури Харківської області» для студентів вищих та середніх спеціалізованих навчальних закладі – творча зустріч з Народним артистом України, генеральним директором, художнім керівником ЛНАТОБ ім. С. Крушельницької, українським режисером, сценаристом, культурологом В. Вовкуном, ООМЦКМ;
- воркшоп «Методика педагогічного керівництва аматорським театральним колективом» для керівників аматорських театральних колективів закладів культури Харківської області, ООМЦКМ;
- майстер-клас з роботи режисера в фольклорному театрі «Обряд як складова діяльності фольклорного колективу», за участю фольклористичного гурту «Муравський шлях» (керівник – Лук'янець Г.В.) для студентів кафедри режисури факультету театрального мистецтва Харківської державної академії культури, Харківський муніципальний культурний центр;
- обласний семінар «Апсайклінг: ярмарка ідей» для керівників РБК, керівників закладів культури ОТГ та керівників гуртків і студій декоративно-прикладного мистецтва закладів культури Харківської області, ООМЦКМ;
- семінар «Готуємось до Вертеп-Фесту 2019: Вертепні розмови», спільно з БФ «Харків з тобою» при підтримці Українського культурного фонду, для учасників Фестивалю вертепів «Вертеп-Фест 2019», ООМЦКМ;
- семінар-практикум «Вокально-технічні основи та прийоми класичного і сучасного співу» для керівників аматорських вокальних колективів закладів культури Харківської області, ООМЦКМ.

Протягом 2018 року надано організаційно-методичну допомогу в підготовці та проведенні понад 30 культурно-мистецьких заходів закладів культури районів, міст і ОТГ Харківської області.

У складі журі, судейської колегії, експертної ради співробітники ООМЦКМ надавали практичну допомогу при проведенні різноманітних заходів (районних, обласних, регіональних, всеукраїнських і міжнародних), зокрема 24 фестивалів і конкурсів.

Відповідно до наказу Міністерства культури України «Про затвердження Положення про Всеукраїнський огляд-конкурс клубних закладів у сільській місцевості» та згідно плану заходів на 2018 рік КЗ «ООМЦКМ» з 5 травня по 25 серпня 2018 року в Харківській області проводився **Регіональний етап Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості.**

Мета конкурсу – вивчення, удосконалення та активізація діяльності клубних закладів, пошуку нових форм і методів культурного обслуговування населення, привернення уваги державних органів влади до проблем культури села.

У регіональному етапі Огляду-конкурсу взяли участь 17 районів і 1 ОТГ з Харківської області: 14 – сільські Будинки культури, 4 – сільські клуби. Надіслані матеріали містили звітну інформацію із узагальненням досвіду та наочними матеріалами за основними напрямками діяльності закладів протягом останніх 2-х років (плани роботи, програми, сценарії культурно-масових заходів, аудіо – та відеоінформації, плакати, буклети, дипломи, грамоти, публікації ЗМІ тощо).

Огляд-конкурс відбувався за двома номінаціями: «Сільський Будинок культури» та «Сільський клуб», за результатами ознайомлення з матеріалами відповідно до критеріїв оцінювання згідно Положення, призові місця серед учасників Огляду-конкурсу отримали:

Номінація «Сільський Будинок культури»:

I місце – Хорошівський СБК Харківського району (директор Л.М. Меркулова);

II місце – Токарівський СБК Дворічанського району (директор О.Б. Мешкова);

III місце – Шелудьківський СБК Зміївського району (директор Н.І. Долженкова); Кам'янський СБК Ізюмського району (директор Л.І. Телик).

Номінація «Сільський клуб»:

I місце – Пристінський СК Куп'янського району (директор А.Д. Русакова);

II місце – Підсереднянський СК Великобурлуцького району (директор О.М. Малько);

III місце – Безм'ятеженський СК Шевченківського району (директор Г.М. Горпинченко).

Переможцем Регіонального етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості Харківської області у 2018 року було визнано Хорошівський селищний Будинок культури Харківського району.

Протягом звітнього періоду велась робота щодо узагальнення, систематизації, аналізу місячних, квартальних, річних звітів від районних відділів (секторів) культури та туризму області, міст обласного значення, ОТГ, обласних комунальних підприємств та закладів культури, мистецтва та освіти.

Проводився порівняний аналіз з матеріально-технічної бази, культурно-дозвілдової роботи та оновленню бази даних паспортів всіх обласних клубних закладів. Увага приділялася показникам з питань капітальних і поточних ремонтів, щодо роботи систем опалення, матеріально-технічного забезпечення закладів культури, кількісним даним про мережу діючих закладів культури. Зібрана повна мережа закладів культури Харківської області станом на 01.01.2018 р.

Впродовж року здійснювався контроль за виконанням обласними комунальними підприємствами та закладами культури, мистецтва та освіти «Комплексного плану заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і пожежної безпеки у Харківській області в осінь-зимовий період 2018-2019 років»; стану виконання заходів протипожежного захисту закладів культури (збір та узагальнення інформації); заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями до закладів культури і мистецтва; контроль щодо цільового використання коштів бюджетів всіх рівнів на будівництво реконструкцію, ремонт об'єктів культури.

Проведено збір систематизацію та надання інформації на «кустові» засідання обласного штабу з організації підготовки господарського комплексу та об'єктів соціальної сфери до сталого функціонування в осінньо-зимовий період 2018-2019 років, надані пропозиції до проекту Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2019 рік та протягом року проводився контроль щодо внесення змін до цієї програми.

Надавалась індивідуальна методична допомога працівникам закладів культури Харківської області щодо заповнення аплікаційних форм для участі в конкурсі міні-проектів розвитку територіальних громад від Харківської обласної ради «Разом в майбутнє». Прикладом успішної роботи можуть бути проекти: «Хаб Ржавець» (Харківський р-н, с. Ржавець); «Реконструкція Сковородинівської криниці – визначної пам'ятки історії та культури України» (Харківський р-н, сел. Бабаї) та ін.

Була проведена робота щодо вибору кандидатур на отримання щорічних іменних стипендій та Гранд-премій Харківської обласної державної адміністрації та Харківської обласної ради в галузі культури і мистецтва в номінаціях «Декоративно-ужиткове мистецтво» та «Нематеріальна культурна спадщина» та оформлено відповідний пакет документів. Номінанти від ООМЦКМ успішно перемогли у конкурсі та отримали нагороди:

- номінація «Декоративно-ужиткове мистецтво»: іменну стипендію отримала Лілія Кравченко, викладач Валківської дитячої школи мистецтв;
- номінація «Нематеріальна культурна спадщина»: Гранд-премію отримала Тетяна Коваль, керівник фольклорно етнографічний гурту «Вербиченька» та іменну стипендію отримала Ксенія Цуріна, керівник фольклорного гуртка «Щебетушки» КЗ «Харківський обласний палац дитячої і юнацької творчості».

На основі інформації, наданої відділами ООМЦКМ, проведено перший етап роботи зі створення бази культурно-мистецьких та соціокультурних проектів ООМЦКМ для участі у вітчизняних та міжнародних конкурсах грантових проектів.

Провідними методистами центру надана методична допомога Харківській обласній бібліотеці для юнацтва в проведенні одного з етапів Всеукраїнської акції «Національна єдність», який проходив у форматі скайп-моста та під час якого в обох містах паралельно відбувався розпис двох половинок символічної «писанки єдності».

Фахівцями проведено експертне консультування по весільній обрядовості «Весілля Слобожанщини» організаторів і учасників проекту «Спадок» (29 серпня, кіностудія ім. О.П. Довженко, м. Київ); надана допомоги в рецензуванні робіт молодих дослідників Малої академії наук, секція «Мистецтвознавство»:

- «Українська вишивка. Порівняння минулого і сьогодення» (Гроза Катерина, учениця 9 класу Харківської ЗОШ № 154);
- «Формування музично-естетичного смаку учнів 8 класів у позаурочний час» (Цибань Юліана, учениця 8 класу Харківської ЗОШ № 148);
- магістерська робота «Дитячі фольклорні ансамблі Харківщини» (Савченко Дар'я, студент 5 курсу факультету культурології Харківської державної академії культури);
- захист учнівських робіт секції «Мистецтвознавство» Малої академії наук (Центр дитячої та юнацької творчості № 1, м. Харків);

Протягом року керівництво та провідні фахівці ООМЦКМ брали участь у різноманітних культурно-освітніх та просвітницьких заходах:

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Гнат Хоткевич – універсальна особистість» до 140-річчя від дня народження (доповідь «Бандура в творчості Гната Хоткевича») (15 лютого, м. Харків, Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка);
- презентація-тренінг «Написання заявок на конкурси програми «Креативна Європа»» для представників культурних та креативних індустрій м. Харкова та Харківській області, організованого Національним Бюро програми Європейської комісії у співпраці з Харківською облдержадміністрацією (21 березня, м. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна);
- семінар з театрального менеджменту «Від провінції до культурної столиці» (29-30 березня, м. Суми);
- Всеукраїнська нарада керівників обласних Центрів народної творчості України «Культурні і креативні індустрії як запорука успішного розвитку громад» (11-13 квітня, м. Суми, КЗ «Сумський обласний науково-методичний центр культури і мистецтв»);
- тренінг для волонтерів «Креативне мислення для організації публічного заходу» в рамках фестивалю «Дитяча площАРТка»: рівні можливості творчого спілкування» (3 квітня, м. Харків, ООМЦКМ);
- тренінг «Майстерня культурних змін» в рамках проекту «Київський діалог» (18 квітня, м. Харків, Палац праці);
- міжнародний семінар «Культурна спадщина як ресурс розвитку. Можливості в рамках європейських програм», ініційований Міністерством культури України в рамках Року охорони культурної спадщини (12 квітня, м. Харків, коворкінг Fabric.space);
- X Міжнародний туристичний форум «Харків: партнерство в туризмі», доповідь «Поміж локальним патріотизмом та бізнес-ідеєю – нематеріальна культурна спадщина як ресурс сталого розвитку. Перспективи Харківської області» (16-17 травня, м. Харків, готель «Premier Palace Hotel Kharkiv»);
- науково-практичний семінар з народознавства «Рослинна магія українців», організатори кафедра українознавства та Центр українських студій ім. Д. І. Багалія філософського факультету ХНУ ім. М.В. Каразіна, кафедра музеєзнавства та пам'яткознавства Харківської державної академії культури (18 травня, м. Харків, Харківський національний університет ім. М. В. Каразіна);
- конференція «Моя рідна Харківщина» (презентація діяльності центру) за участі національно-культурних товариств Харківської області (30 травня, м. Харків, Харківський регіональний інститут держуправління НАДУ при Президентові України);

- навчальна програма «Академія культурного лідера» (3 модулі: «Соціальні зміни та роль культурної роботи», «Культурне управління 1: розробка стратегії», «Культурне управління 2: оперативне впровадження»), організатори Міністерство культури України спільно із Goethe-Institut в Україні (м. Тростянець Сумської обл.);
- Перший інформаційний день Українського культурного фонду в м. Харкові (1 червня, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна);
- «Перший міжнародний ярмарок грантів у сфері культури», організований Національним Бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні за підтримки Українського культурного фонду (2 липня, м. Київ);
- семінар «Забезпечення охорони нематеріальної спадщини, що знаходиться на територіях областей» організований Міністерством культури України та Українським центром культурних досліджень, (25-26 липня, м. Вінниця);
- X молодіжний форум асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР) «Збереження природної, історичної та культурної спадщини прикордонного регіону», (20 серпня, м. Харків, ООМЦКМ);
- Всеукраїнська нарада керівників обласних Центрів народної творчості України з питання «Інформаційно-методична діяльність клубних закладів в умовах децентралізації влади» (12-14 вересня, м. Херсон, Херсонський ОЦНТ);
- семінар про заходи ЄС, національне законодавство та найкращі практики розвитку та підтримки культурних та творчих індустрій, організовано Technical Assistance and Information Exchange (TAIEX) спільно з Міністерством культури України (18 вересня, м. Київ);
- семінар для керівників фольклорних колективів «Діяльність фольклорних колективів: особливості, досвід, перспективи», в рамках якого проведено майстер-клас для слухачів «Діяльність фольклорних колективів в сучасних реаліях» (19 вересня, ОНМЦКиМ, м. Суми);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Академія культурного лідера – аналіз проблем, визначення перспектив», організатори Міністерство культури України спільно із Goethe-Institut в Україні (2-3 жовтня, м. Чернігів);
- форум «Місто як культурний феномен» в рамках II фестивалю сучасного мистецтва «Mykolaiv Art Week» (7-8 жовтня, м. Миколаїв);
- тренінг «Розробка та управління проектами, що фінансуються за державні кошти» в рамках проекту Координатора проектів ОБСЄ в Україні «Зміцнення інституційної спроможності Уряду України та організацій громадянського

суспільства для ефективної реалізації проектів за державного фінансування» (8 жовтня, м. Харків);

- майстер-клас «Пантоміма та клоунада» викладача Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва Володимира Крюкова (13 жовтня, Палац студентів ХНТУ «ХПІ», м. Харків);

- X Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Пам'яткоохоронні традиції Слобожанщини» (5-6 листопада, ХДАК);

- тренінг «Організація роботи з охорони нематеріальної культурної спадщини на місцевому рівні» (23 листопада, м. Рубіжне Луганської області, Луганський ОЦНТ);

- вебінар «Як просувати культурний продукт» (24 листопада, Український культурний фонд);

- освітній семінар «Як домовитись з минулим, організований Центром досліджень визвольного руху спільно з Фондом Кондрата Аденауера (19-20 листопада, м. Київ);

- Академія Tandem Ukraine «Вивчення інструментів та методів побудови міжкультурних або міжсекторних партнерств» (21-25 листопада, м. Харків);

- XXXVI Міжнародній краєзнавчій конференції молодих учених «Краєзнавство в систем історичного знання» (7 грудня, Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка);

- тренінг-семінар «Інформація. Комунікація. Дифамація» (14 грудня, БФ «Карітас Харків», м. Харків).

5.2. Збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва

З метою збереження, підтримки і розвитку народної творчості та аматорського мистецтва співробітниками ООМЦКМ разом з обласною атестаційною комісією ведеться кропітка робота з питань підтвердження та присвоєння звання «народний (зразковий) аматорський колектив (студія)». Протягом року провідні методисти консультували працівників клубних закладів Харківської області на базі ООМЦКМ, а також надавали методичну допомогу керівникам і учасникам аматорських творчих колективів, майстрам декоративно-прикладного мистецтва, керівникам студій та гуртків за різноманітним спрямуванням їх художньо-мистецької діяльності. У Харківській області протягом 2018 року продовжувалась робота з підвищення ролі народних аматорських колективів в організації змістовного дозвілля населення, розвитку творчих здібностей їх учасників, збереження та пропаганди національних традицій.

У період з січня по грудень 2018 року, згідно з наказом Управління культури і туризму ХОДА за № 9 від 12.01.2018 р. та планом роботи ООМЦКМ, в закладах культури клубного типу системи Міністерства культури було проведено атестацію аматорських творчих колективів на присвоєння та підтвердження звання «народний (зразковий) аматорський колектив (студія)». Впродовж звітнього періоду обласна атестаційна комісія здійснила 67 виїздів на творчі звіти з нагоди присвоєння та підтвердження почесних звань до 19-ти районів (Балаклійського, Богодухівського, Борівського, Валківського, Великобурлуцького, Вовчанського, Дворічанського, Дергачівського, Зміївського, Золочівського, Красноградського, Краснокутського, Лозівського, Нововодолазького, Первомайського, Сахновщинського, Харківського, Чугуївського, Шевченківського), 5-ти міст (Ізюм, Куп'янськ, Лозова, Первомайський, Чугуїв) 1 об'єднаної територіальної громади (Мереф'янської).

У ході підготовки до атестацій було розглянуто 74 подання від відділів (секторів) культури райдержадміністрацій, міських Рад і ОТГ на предмет присвоєння (підтвердження) звання, подовження репетиційного періоду, переносу запланованої дати творчого звіту, затвердження нової назви місцевим колективам художньої самодіяльності.

Комісія позитивно задовольнила 59 клопотань стосовно колективів, художньо-мистецький рівень яких, за результатами ознайомлення з їх творчими доробками, був визнаним таким, що відповідає статусу звання, а матеріальна база та просвітницька діяльність надали підстави вважати роботу цих колективів гідними почесного звання.

З 70 аматорських колективів, атестація яких була запланована на 2018 рік, зважаючи на рекомендації обласної атестаційної комісії, колегія Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації вирішила:

- 1 колективу присвоїти звання «зразковий» (театральний жанр);
- 7 колективам присвоїти звання «народний» за наступними жанрами: вокальний – 4, інструментальний – 2, фольклорний – 1;
- 22 колективам підтвердити звання «зразковий» за наступними жанрами: вокальний – 2, інструментальний – 1, хореографічний – 16, театральний – 1, оригінальний – 1, декоративно-ужитковий – 1;
- 29 колективам підтвердити звання «народний» за наступними жанрами: вокальний – 13, інструментальний – 2, фольклорний – 5, хореографічний – 3, театральний – 6;
- 8 колективам перенести дату проведення творчого звіту;
- 3 колективи вважати такими, що припинили своє існування;
- 4 колективи перейменувати.

На кінець 2018 року у Харківській області при клубних закладах працюють з почесним званням 127 аматорських творчих колективів різних жанрів, з них «народних» – 81, «зразкових» – 48, зокрема: 49 вокальних (народних – 33, зразкових – 16), 34 хореографічних (народних – 4, зразкових – 30), 17 театральних (народних – 10, зразкових – 7), 16 фольклорних (народних – 16, зразкових – 0), 8 інструментальних (народних – 6, зразкових – 2), 1 оригінального жанру (народних – 0, зразкових – 1), 2 декоративно-ужиткового мистецтва (народних – 0, зразкових – 2).

Взагалі, впродовж 2018 року працівники ООМЦКМ надавали всебічну системну методичну та практичну допомогу керівникам творчих колективів області за різними жанрами систематичну методичну та практичну допомогу керівникам аматорських творчих колективів Харківської області за різними жанрами, було здійснено понад 150 виїздів до закладів культури Харківської області.

У поточному році фахівцями ООМЦКМ продовжено роботу з популяризації декоративно-прикладного та різних жанрів образотворчого мистецтва. В рамках програми «Розвиток мистецтв» проведено понад 50 майстер-класів: з образотворчого мистецтва (пастель, акварель, живопису олією, розпису тканини) та з декоративно-прикладного мистецтва (виготовлення ляльки-мотанки, народної іграшки «зайчик-напальчик», плетіння нитками, валяння з вовни, бісероплетіння тощо).

6. Інформаційно-видавнича діяльність

6.1. Інформаційно-видавнича робота та формування довідково-інформаційного фонду

У 2018 році інформаційно-видавничий відділ здійснював систематичну роботу з інформаційного обслуговування діяльності центру, опікуючись виконанням завдання популяризації закладу, привертання уваги широкого загалу до традиційної слобожанської культури та створюючи ефективні комунікаційні зв'язки між методистами, фахівцями та представниками традиційного і сучасного мистецтва на місцях.

Значну роль у популяризації діяльності центру серед фахівців у сфері мистецтва, культури та широких верств населення Харкова, України та за кордоном відіграє офіційний сайт ООМЦКМ www.cultura.kh.ua.

Сайт містить інформацію про основні напрямки діяльності центру, про структурні підрозділи, про основні жанри народної творчості, культурно-освітні заклади Харківської області, майстрів народної творчості Харківщини, кращі аматорські фольклорні, хорові, хореографічні, естрадні та театральні колективи області, окремо є інформація про колективи центру, анонси та

підсумкові матеріали щодо проведення масово-видовищних та культурно-мистецьких заходів, віртуальну галерею виставок, які відбуваються у центрі, про майстер-класи, фото-, відео- та аудіо звіти, що стосуються діяльності центру, а також багато іншої корисної інформації.

Протягом року проводилась робота з відновлення і формування довідково-інформаційного, фольклорного, сценарного, аудіо та відео фондів на інтернет-ресурсі центру.

На сайті ООМЦКМ публікувались інформаційні та фото-звітні матеріали методичної та практичної допомоги керівникам і аматорським колективам області щодо підготовки та проведення творчих звітів на підтвердження почесних звань «народний» та «зразковий» концертних програм з нагоди святкування ювілейних дат творчої діяльності, участі у різних культурно-мистецьких заходах, фестивалях, конкурсах; організації роботи закладів культури, проведення семінарів, для працівників закладів культури області із залученням провідних фахівців.

Продовжена робота з відновлення і поповнення інформаційних фондів, присвячених діяльності аматорських творчих колективів Харківської області, зокрема поповнено базу даних стосовно культурно-мистецької діяльності художніх угруповань різних жанрів мистецтва; продовжується розробка методичних матеріалів, які керівники аматорських творчих колективів можуть використовувати у своїй професійній діяльності, зокрема «Рекомендації до формування репертуару та відбору творів для дитячих аматорських театральних колективів», «Збірка авторських пісень композиторів-аматорів Харківської області», «Техніка безпеки під час занять у хореографічному класі».

На сайті анонсувалися місцеві, всеукраїнські, міжнародні фестивалі та конкурси різних фахів і напрямків культури та мистецтва (естрадний, хореографічний, фольклорний, декоративно-ужитковий, театральний та ін.), у яких могли б взяти участь творчі колективи та виконавці Харківщини.

Ведуться спеціальні сторінки центру у соціальних мережах. Робота у соціальних мережах сприяє зростанню уваги широкого загалу, особливо представників молоді, до подій, які проводяться працівниками центру, до культури взагалі, і, зокрема, до сучасного та традиційного мистецтва і народної творчості, яку представляють професіонали та аматори Харківщини.

У 2018 році велася робота щодо встановлення комунікаційних зв'язків із громадськістю та ЗМІ, задля більш повного висвітлення заходів центру у ЗМІ і, відповідно, для залучення широких верств населення на культурно-масові заходи. До заходів готувалися прес-релізи та анонси та постматеріали. Спеціалісти ООМЦКМ постійно співпрацювали зі ЗМІ та надавали коментарі

за запитами журналістів щодо подій у культурному житті.

Видавнича діяльність у 2018 році була представлена кількома виданнями:

- буклет «Відкритий фестиваль традиційної народної культури «Крокове коло» для дітей та молоді»;
- каталог кращих робіт обласного конкурсу «Слобожанський сувенір»;
- альбом «Традиційне народне вбрання Харківщини»;

- збірка колядок та щедрівок для учасників фестивалю «Вертеп фест 2019» (спільно з БФ «Харків з тобою»);
- збірка матеріалів науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій».

Постійно велась робота щодо створення дизайну та друку поліграфічної продукції для потреб ООМЦКМ: афіши, запрошення, сертифікати,

дипломи, подяки, буклети тощо.

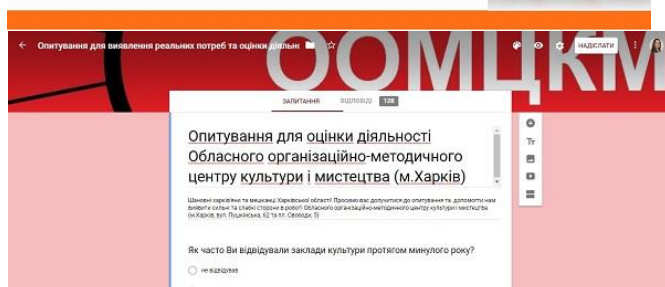
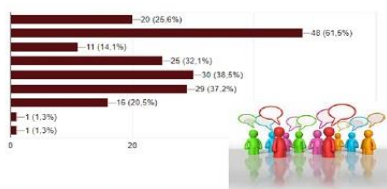
Відповідно до виконання завдань затвердженої Стратегії розвитку КЗ «ООМЦКМ» на 2018-2022 роки інформаційно-видавничим відділом реалізується стратегічна мета: сформувати імідж ООМЦКМ як провідного сучасного компетентного доброзичливого професіонала у сфері збереження і популяризації надбань традиційної культури та сучасного аматорського мистецтва. Саме на досягнення цієї мети і спрямована PR-стратегія. У 2018 році затверджено новий логотип Центру. Співробітники відділу протягом року

здійснювали консультування з питань використання офіційного логотипу Центру, правил його розташування та умов інформаційного партнерства.

Із метою дослідження попиту на послуги ООМЦКМ розроблено анкету для проведення опитування мешканців м. Харкова та Харківської області з метою оцінки роботи ООМЦКМ та формування актуальних завдань. Опитування

ВКАЖІТЬ ЯКІ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЕВІ ЗАХОДИ МАЮТЬ ПРОВODITись ЧАСТІШЕ?

виставки декоративно-ужиткового мис-ва
виставки сучасного мис-ва
фольклорні вітальні
семінари, тренінги, конференції
майстер-класи
молодіжні конкурси та квести
дитячі свята та конкурси
лекції
кінопокази

проведене за допомогою гул-форми, розміщених на сайті ООМЦКМ.

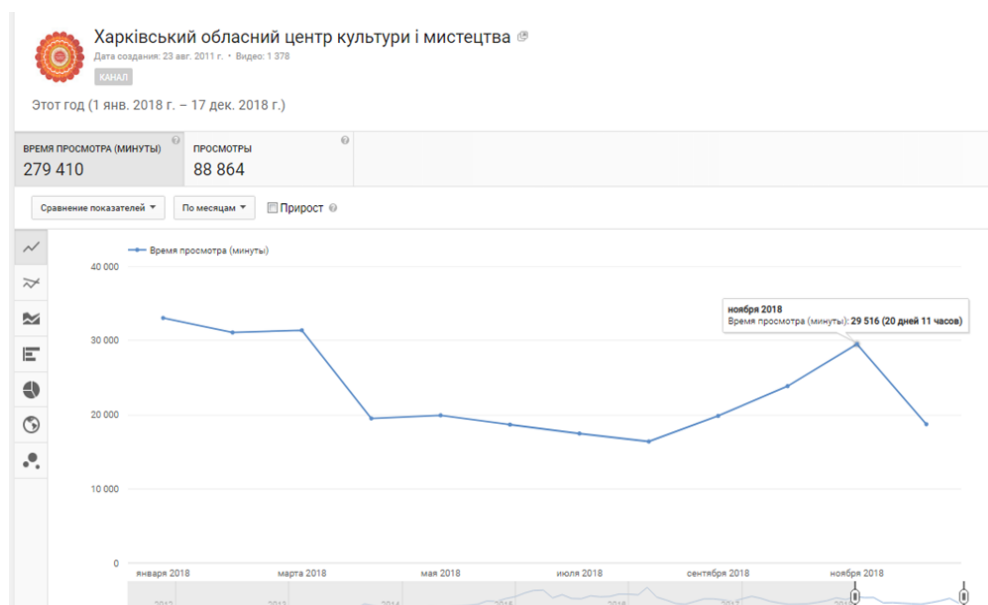
Постійно проводиться моніторинг публікацій про заходи центру у ЗМІ та соціальних мережах, поширювалась інформація про заходи наших партнерів, ведеться робота щодо популяризації діяльності ООМЦКМ та анонсування культурно-мистецьких заходів у ЗМІ та на телебаченні:

- програма «Харків Онлайн день», телеканал Національної телекомпанії України «Харківська регіональна дирекція» («ОТБ»);
- програма «Грані історії», телеканал «ОТБ»;
- програма «Твій ранок», телеканал «ОТБ»;
- програма «Парк культури», телеканал «ОТБ»;
- програма «Об'єктив-новини», телерадіокомпанія «Simon»;
- програма «Презентація», телерадіокомпанія «Simon»;
- програма «Об'єктив-позиція», телерадіокомпанія «Simon».

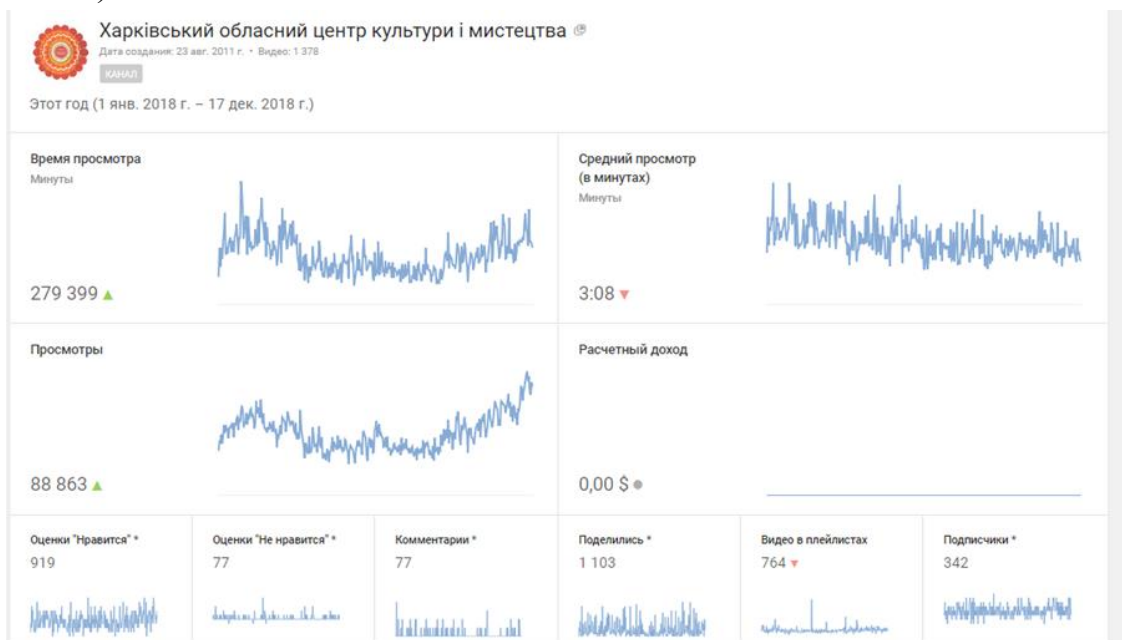
6.2. Медійне забезпечення діяльності ООМЦКМ

Відділ з медіа-комунікаційного забезпечення в 2018 році займався створенням, розміщенням та популяризацією медіапродукції заходів, проведених ООМЦКМ та за участі його фахівців. Протягом року здійснювалась відеозйомка та відеомонтаж майже усіх культурно-мистецьких заходів центру, виконувалась підготовка та розміщення репортажних фотографій заходів. Відділом надавалась медіатехнічна допомога в організації культурно-мистецьких заходів, велась робота щодо обробки фотоматеріалів для альбому «Традиційне народне вбрання Харківщини».

Фото та відеоматеріали розміщувались на сайті КЗ «ООМЦКМ», у соціальних мережах та у відеохостингу You Tube.

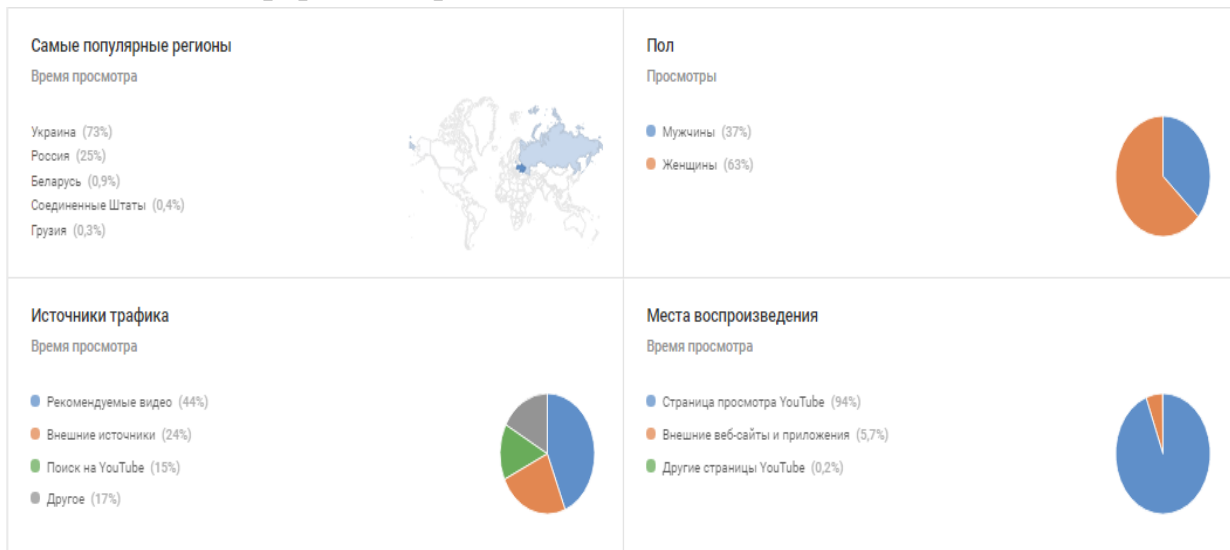

За рік було створено понад 280 медіапродуктів, які висвітлювали анонси заходів, рекламні та іміджеві ролики, концерти, семінари, відкриття виставок, творчі зустрічі тощо. Загальний час перегляду за рік склав 279 399 хвилин, загальна кількість переглядів за рік складає 88 863, середній перегляд (у хвиликах) 3:08 хвилин.

Протягом 2018 року на канал «Харківський обласний центр культури і мистецтва» підписалося 342 користувача, на теперішній час кількість підписників складає 1 039.

Загальна інформація про підписників:

На каналі «Харківський обласний центр культури і мистецтва» у 2018 році опубліковано понад 280 відеосюжетів власного виробництва та відеосюжетів ЗМІ про діяльність ООМЦКМ.